

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 maja 2016 r. (znak: I/25/042070949) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T., po rozpatrzeniu wniosku z 22 marca 2016 r., odmówił M. K. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Podstawą wydania takiej decyzji było ustalenie, że od stycznia 2016 r. do 30 kwietnia 2017 r. wnioskodawczyni jest całkowicie niezdolna do pracy, legitymuje się wymaganym przepisami okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze 5 lat w ostatnim 10-leciu poprzedzającym datę powstania niezdolności do pracy lub przed dniem złożenia wniosku o rentę, jednak jej niezdolność do pracy powstała po upływie 18 miesięcy od daty ustania prawa do renty.

/decyzja k. 11 plik II akt ZUS/

Wnioskodawczyni zakwestionowała powyższą decyzję jako krzywdzącą i w dniu 10 czerwca 2016 r. złożyła od niej odwołanie wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie jej prawa do renty od dnia 1 stycznia 2016 r., tj. od dnia powstania całkowitej niezdolności do pracy.

/odwołanie k. 2 – 4/

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 8 lipca 2016 r. organ rentowy wniósł o jego oddalenie argumentując, jak w zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie k. 6 – 7/

Na rozprawie w dniu 22 listopada 2016 r. wnioskodawczyni poparła odwołanie.

/e-protokół rozprawy z dnia 22 listopada 2016 r., czas nagrania: 00:01:08 – 00:01:17 – płyta CD – k. 34/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

M. K. urodziła się w dniu (...) Pracowała jako pracownik fizyczny.

/okoliczność bezsporna/

W okresie od 4 kwietnia 1997 r. do 28 lutego 2013 r. wnioskodawczyni przysługiwało prawo do renty z tytułu okresowej częściowej niezdolności do pracy.

/okoliczność bezsporna, a nadto k. 46, 53, 56, 63, 67, 70 plik I akt ZUS/

W okresie od 24 kwietnia 2013 r. do 11 marca 2015 r. wnioskodawczyni była zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy w R. jako osoba bezrobotna, pobierając z tego tytułu od 2 maja 2013 r. do 1 listopada 2013 r. zasiłek dla bezrobotnych.

/zaświadczenie PUP z 03.03.2016 – k. 7 plik II akt ZUS/

W dniu 22 marca 2016 r. M. K. złożyła wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy.

/wniosek k. 1-4 plik II akt ZUS/

Orzeczeniem z dnia 19 kwietnia 2016 r. lekarz orzecznik ZUS ustalił, iż wnioskodawczyni jest okresowo – od stycznia 2016 r. do 30 kwietnia 2017 r. - całkowicie niezdolna do pracy.

/opinia lekarska k. 9-9 odwrót plik II akt ZUS/

Wnioskodawczyni nie wniosła sprzeciwu od ww. orzeczenia lekarza orzecznika.

/okoliczność bezsporna/

W dziesięcioleciu przed dniem złożenia wniosku o rentę (z uwzględnieniem pobierania przez wnioskodawczynię renty, od 4 kwietnia 1997 r. do 28 lutego 2013 r.), tj. od 24 kwietnia 1990 r. do 21 marca 2016 r. staż ubezpieczeniowy wnioskodawczyni wyniósł 5 lat, 11 miesięcy i 2 dni, w tym 5 lat, 7 miesięcy i 4 dni okresów składkowych oraz 3 miesiące i 28 dni okresów nieskładkowych (ograniczonych do 1/3 składkowych). Staż ten odpowiada jednocześnie ogólnemu stażowi ubezpieczeniowemu wnioskodawczyni.

/okoliczność bezsporna – wyliczenia – k. 10 – 10 odwrót plik II akt ZUS; decyzja k. 11 plik II akt ZUS/

Sąd Okręgowy dokonał powyższych ustaleń w oparciu o załączone akta organu rentowego, obejmujące również dokumentację potwierdzającą przebieg zatrudnienia wnioskodawczyni.

Dokumentom tym Sąd przyznał w pełni walor wiarygodności uznając, że mogą one stanowić podstawę ustaleń faktycznych w przedmiotowej sprawie. Prawdziwość i rzetelność powołanych dokumentów nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania. Sąd nie znalazł również podstaw do podważenia ich wiarygodności z urzędu. Z uwagi na niesporność stanu faktycznego sprawy oraz brak wniosków dowodowych stron Sąd uznał ww. materiał dowodowy za wystarczający do rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie M. K. nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z dyspozycją art. 61 Ustawy prawo do renty, które ustało z powodu ustąpienia niezdolności do pracy, podlega przywróceniu, jeżeli w ciągu 18 miesięcy od ustania prawa do renty ubezpieczony ponownie stał się niezdolny do pracy.

Przywrócenie prawa do renty następuje ex lege w razie ponownego powstania niezdolności ubezpieczonego do pracy w ciągu 18 miesięcy od ustania prawa przysługującego mu uprzednio, jeżeli prawo to ustało wskutek ustąpienia niezdolności do pracy (por. uchwałę 7 sędziów SN z dnia 16 kwietnia 2009 r. II UZP 1/09, OSNPUSiSP 2009, nr 19-20, poz. 263 oraz wyroki SN: z dnia 7 listopada 2001 r., II UKN 565/00, OSNAPIUS 2003, nr 14, poz. 340; z dnia 20 lutego 2006 r., I UK 170/05, OSNPUSiSP 2007, nr 1-2, poz. 30). Przez ustąpienie niezdolności do pracy należy rozumieć zarówno sytuację określoną w art. 107, jak i w art. 102 ust. 1. Sam moment ustalania przywrócenia prawa do renty nie jest istotny w tym sensie, że może do niego dojść także po upływie 18 miesięcy od ustania prawa do renty (zob. wyrok SA w Poznaniu z dnia 18 września 2013 r., III AUa 259/13, LEX nr 1381464). Ważne jest tu tylko, by ponowna niezdolność do pracy powstała w ciągu 18 miesięcy od ustania tego prawa. Data złożenia wniosku będzie miała bowiem wpływ na kwestię wypłaty świadczenia, gdyż znajdzie tu zastosowanie ogólna zasada wyrażona w art. 129 ust. 1.

Należy również podkreślić, że nie ma tu znaczenia, czy dochodzi do przywrócenia tego samego stopnia niezdolności do pracy. Jeżeli przywróceniu prawa do renty towarzyszy zmiana stopnia niezdolności do pracy (np. z uprzedniej częściowej niezdolności do pracy na całkowitą niezdolność do pracy) w stosunku do pierwotnie przyznanego świadczenia, organ rentowy dokona tylko odpowiedniej korekty przy określaniu wysokości renty z tym jednakże zastrzeżeniem, iż w przypadku renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, przyznanej na podstawie art. 57 ust. 2, instytucja przywrócenia prawa do renty nie znajduje zastosowania. Istota przywrócenia prawa do renty sprowadza się bowiem do tego, że ubezpieczony, który nabył prawo do renty po spełnieniu wszystkich przesłanek z art. 57 ust. 1 pkt 1-3, które następnie utracił wskutek ustania niezdolności do pracy (art. 57 ust. 1 pkt 1), w przypadku ponownego stania się osobą niezdolną do pracy, zwolniony jest z obowiązku wykazania pozostałych przesłanek, tj. z art. 57 ust. 1 pkt 2-3.

Sąd Okręgowy podziela wywody Sądu Najwyższego zawarte w wyroku z dnia 24 marca 2015 r. (II UK 161/14; LEX nr 1663406), że prawo do renty okresowej przyznanej w związku z niezdolnością do pracy, które ustało z upływem okresu, na jaki świadczenie to zostało przyznane, podlega przywróceniu tylko w sytuacji, gdy w ciągu 18. miesięcy od jego ustania ubezpieczony ponownie stał się niezdolny do pracy.

A zatem organ rentowy zastosował właściwy przepis przy rozważaniu możliwości przyznania skarżącej prawa do renty.

Odnosząc powyższe uregulowania do ustalonego stanu faktycznego stwierdzić należy w obliczu treści niekwestionowanej przez strony (a w szczególności przez wnioskodawczynię) opinii lekarza orzecznika ZUS z dnia 19 kwietnia 2016 r., że M. K. spełnia określoną w art. 57 ust. 1 pkt 1 ustawy przesłankę nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy – jest bowiem całkowicie niezdolna do pracy. Niezdolność ta w jej przypadku powstała od stycznia 2016 r. i ma charakter okresowy - trwa do 30 kwietnia 2017 r.

W przedmiotowym stanie faktycznym wymagany ww. przepisami 18-miesięczny termin do powstania niezdolności do pracy rozpoczął swój bieg od daty wygaśnięcia przyznanego wnioskodawczyni prawa do zasiłku dla bezrobotnych, tj. od 1 listopada 2013 r. i upłynął w dniu 30 kwietnia 2015 r. Niezdolność wnioskodawczyni do pracy, stwierdzona ostatecznym orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS i nie kwestionowana przez wnioskodawczynię, powstała natomiast dopiero od stycznia 2016 r., a zatem po upływie ww. 18-miesięcznego terminu.

Nawet gdyby rozważyć możliwość przyznania odwołującej się renty z pominięciem przepisu art. 61 Ustawy, to również nie nabyłaby ona takiego prawa.

Zgodnie z art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U z 2016 r., poz. 887, ze zm.) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

1. jest niezdolny do pracy;
2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;
3. niezdolność do pracy powstała w wymienionych okresach składkowych lub nieskładkowych albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Niezdolną do pracy - w rozumieniu ustawy roku o emeryturach i rentach - jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu, przy czym całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, zaś częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji (art. 12). Przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy uwzględnia się, stosownie do art. 13 ust. 1, stopień naruszenia sprawności organizmu, możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne

W przypadku ubezpieczonego, którego niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat, okresy składkowe i nieskładkowe muszą wynosić łącznie co najmniej 5 lat (art. 58 ust. 1 pkt. 5 ustawy). W myśl art. 58 ust. 2 pięcioletni staż okresów składkowych i nieskładkowych powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy.

Z kolei przepis art. 14 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach stanowi, że jeżeli nie ma możliwości ustalenia daty powstania niezdolności do pracy, natomiast ustalono okres, w którym niezdolność do pracy powstała, za datę powstania niezdolności przyjmuje się datę końcową tego okresu. Jeżeli nie ma możliwości ustalenia ani daty, ani okresu powstania niezdolności do pracy, za datę powstania niezdolności przyjmuje się datę zgłoszenia wniosku o świadczenie.

Bezspornym jest, że M. K. spełnia określoną w art. 57 ust. 1 pkt 1 ustawy przesłankę – jest bowiem całkowicie niezdolna do pracy, a niezdolność ta powstała od stycznia 2016 r. i ma charakter okresowy - trwa do 30 kwietnia 2017 r.

Dla nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy ustawa wymaga jednak kumulatywnego (łącznie) spełnienia również pozostałych przesłanek określonych w art. 57 ust. 1 pkt 2 i 2., tj. posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego oraz powstania niezdolności do pracy niezdolność do pracy nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania okresów wymienionych w ustawie. Tymczasem z treści zgromadzonego w toku postępowania materiału dowodowego wynika jednoznacznie, że wnioskodawczyni – pomimo posiadania wymaganego 5-letniego okresu składkowego i nieskładkowego w dziesięcioleciu poprzedzającym złożenie wniosku o rentę, jak również stanu niezdolności do pracy - nie spełnia przesłanki dotyczącej daty powstania tej niezdolności, o czym Sąd pisał powyżej. W niniejszej sprawie 18-miesięczny termin do powstania niezdolności do pracy rozpoczął swój bieg od 1 listopada 2013 r. i upłynął w dniu 30 kwietnia 2015 r. Niezdolność wnioskodawczyni, powstała natomiast dopiero od stycznia 2016 r., a zatem po upływie ww. 18-miesięcznego terminu.

Wprawdzie przepis art. 57 ust. 2 ustawy zwalnia ubezpieczonego, który jest całkowicie niezdolny do pracy i posiada wymagany okres składkowy i nieskładkowy z konieczności spełnienia trzeciego warunku dotyczącego powstania niezdolności do pracy nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania okresów wymienionych w ustawie, jednakże warunkiem tego zwolnienia jest legitymowanie się ogólnym stażem ubezpieczeniowym (okres składkowy i nieskładkowy) wynoszącym co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny. Jak wynika natomiast z poczynionych w toku postępowania ustaleń faktycznych, nie kwestionowanych przez skarżącą, M. K. legitymuje się łącznym stażem ubezpieczeniowym w wymiarze jedynie 5 lat, 11 miesięcy i 2 dni. Skutkuje to tym, że przepis art. 57 ust. 2 ustawy nie znajduje w niniejszej sprawie zastosowania.

Reasumując wskazać należy, że na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd ustalił, iż odwołująca się nie spełniła warunków do przywrócenia prawa do renty z art. 61 Ustawy, nie spełnia również wszystkich warunków do nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, które zgodnie z brzmieniem art. 57 ust. 1 ustawy powinny zostać spełnione łącznie.

W konsekwencji brak było podstaw do przyznania ubezpieczonej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy i z tego powodu Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ §1 k.p.c., oddalił odwołanie, orzekając jak w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawczyni

/RP/